

Onderzoek

Welk onderzoek is en wordt er gedaan

Collecties

Bibliotheekcollectie, digitale collecties en audiocollecties

Nieuws & Agenda

Op de hoogte blijven van nieuws in het vakgebied

Over het Meertens Instituut

Over het onderzoek en onze methodes

Onderzoek en documentatie van Nederlandse taal en cultuur

Zoeken...

[Nieuws & Agenda](#) > [Nieuws](#) >

- > [Sociale media](#)
- > [In de media](#)
- > [Perscontact](#)
- > [Nieuwsbrief](#)
  - [Vraag van de maand](#)
  - [Uitgelicht](#)
  - [Nieuw in de collectie](#)
  - [De keuze van...](#)
  - [Nieuwsbriefarchief](#)

Nieuws >

- > [Agenda](#)
  - [2017 archief](#)
  - [2016](#)
  - [2015](#)
  - [2014](#)
- > [Louis Peter Grijp-lezing](#)
  - [Louis Peter Grijp-lezing 2017](#)
  - [Louis Peter Grijp-lezing 2016](#)

De verhuizing van de audiocollectie

Tientallen wasrollen, honderden platen en duizenden bandjes staan keurig in rijen in de goed onderhouden klimaatkamer van het Meertens Instituut. De audiocollectie van het instituut is omvangrijk: in totaal heeft meer dan 80 jaar verzamelen 450 meter aan analogoog materiaal, met ongeveer 6000 uur aan dialectopnames opgeleverd.

De collectie staat nu nog op de Joan Muyskenweg in Amsterdam, waar het instituut tot vorig jaar was gehuisvest. Eind 2017 zal ook deze collectie, net als de andere analoge collecties van het Meertens Instituut, verhuisd worden naar het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis. Wat maakt de collectie uniek en wat gaat er verder gebeuren met deze schat aan dialectmateriaal?

Datum 30 oktober 2017

De bandrecorder van Voskuil

De audiocollectie bestaat uit onderzoeksmateriaal van medewerkers, verzamelingen van derden en schenkingen van andere instituten. Het betreft materiaal dat nergens anders voorhanden is. Het aanleggen van deze bijzondere collectie is niet zonder slag of stoot gegaan. Ondanks dat P.J. Meertens al in 1931 tijdens veldwerk in Urk dialectopnames maakte, was hij behoudend als het ging om het inzetten van nieuwe technieken. De aanschaf van de eerste bandrecorder liet zo lang op zich wachten.

De vooruitstrevende dialectologe Jo Daan ervoer deze conservatieve houding van Meertens als 'een blok aan het been'. Pas in tweede helft van de jaren '50 lukte het haar om een bandrecorder te verkrijgen. In de klimaatkamer zijn niet alleen de dragers van opnames bewaard, maar ook apparatuur. Daaronder bevindt zich bijvoorbeeld de eerste bandrecorder van J.J. Voskuil, medewerker van het instituut en schrijver van de romancyclus 'Het Bureau'.

De Nederlandse Dialectenbank

Kees Grijpink, de audiospecialist van het Meertens Instituut, heeft 20 jaar gewerkt aan de restauratie en de digitalisering van de audiocollectie. In het voorjaar van 2018 gaat Grijpink met pensioen en hij is nu bezig om de laatste analoge collectie te digitaliseren. Alle opnames zijn door zijn handen gegaan: "Het is een prachtige collectie met een zeer gevarieerd aanbod aan dragers: van wasrollen tot papierbanden, glasplaten en SD-kaartjes. Het digitaliseren is gebeurd volgens de richtlijnen van onder andere Digitaal Erfgoed Nederland en de Unesco."

De gegevens van de opnames staan in databases en als de digitalisering in 2018 is voltooid zal de focus verschuiven van het restaureren en het digitaliseren naar het conserveren en het ontsluiten van de collectie. Een gedeelte daarvan (meer dan 1000 uur) is al online te beluisteren via de [Nederlandse Dialectenbank](#) en de [Nederlandse Liederensbank](#). Bij veel van de opnames zit ook documentatie zoals transcripties, gegevens over de sprekers en vragenlijsten.

Tools voor de toekomst

De grote hoeveelheid digitale audio biedt mogelijkheden voor vernieuwend onderzoek. En dan gaat het om zowel het traditionele werkterrein van het Meertens Instituut, de Nederlandse taal en

cultuur, als om onderzoek naar tools die de geesteswetenschappelijke data beter kunnen ontsluiten. Antal van den Bosch, directeur van het Meertens Instituut: "De ontwikkeling in spraakherkenning is in een versnelling gekomen en de omvangrijke audiocollectie van het Meertens Instituut zou kunnen bijdragen aan het verbeteren van die tools. Als dat goede resultaten oplevert kan het zoeken in de audiocollectie ook een stuk vereenvoudigd worden."

Voor meer informatie over de collecties kunt u terecht bij Douwe Zeldenrust, coördinator onderzoekscollecties van het Meertens Instituut: douwe.zeldenrust@meertens.knaw.nl.

Lees ook [het interview met Kees Grijpink](#) uit de nieuwsbrief van maart 2015.

Meer informatie over audiodigitalisering staat op de website van het Meertens Instituut: <http://www.meertens.knaw.nl/cms/nl/collecties/audiodigitalisering>.

Foto: [Flickr.com](#), Message Audio (CC BY-NC-ND 2.0)

Deel dit via: Twitter Facebook LinkedIn

Telefoon: 020 462 85 00
Email: info@meertens.knaw.nl

Postadres
Postbus 10855
1001 EW Amsterdam

Bezoekadres
Oudezijds Achterburgwal 185
1012 DK Amsterdam

 Like 2.4K

 @meertens_knaw /MeertensInstituut RSS

